

Uchwała Nr VII /49 /2011
Rady Gminy Czarna
z dnia 21 marca 2011 roku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz.U. z 2001 roku nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)

Rada Gminy Czarna uchwała co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, którego treść stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czarna.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Cieśla
Janusz Cieśla

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr VII/49/2011
Rady Gminy Czarna z dnia 21 marca 2011 roku

PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

W RODZINIE ORAZ OCHRONY

OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

DLA GMINY CZARNA

CZARNA 2011

Spis treści

Wstęp	s. 3
Rozdział I. Podstawa prawna	s. 3
Rozdział II. Przemoc w rodzinie jako zjawisko wieloaspektowe i interdyscyplinarne	s. 3
Rozdział III. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie	s. 7
Rozdział IV. Założenia, zadania i cele tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy	s. 8
Rozdział V. Zasoby: realizatorzy i partnerzy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	s. 9
Rozdział VI. Cele Programu	s. 10
Rozdział VII. Zadania Programu	s. 10
Rozdział VIII. Finansowania Programu	s. 11
Zakończenie	s. 12

Wstęp

Rodzina to podstawowy i niepowtarzalny element struktury społecznej, w którym kształtowana jest osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, zachowania członków rodziny są niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki społecznej prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych prowadzących do rozwoju patologii społecznych.

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z póź. zm.)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z póź. zm.)
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z póź. zm.)
4. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

II. Przemoc w rodzinie jako zjawisko wieloaspektowe i interdyscyplinarne

Przemoc w rodzinie nie jest zjawiskiem nowym. Choć istnieje tak długo jak sama rodzina, w Polsce stała się problemem społecznym, o którym zaczęto mówić publicznie dopiero w latach 90-tych XX wieku. Zajmowanie się przemocą w rodzinie wymaga wnikliwego zrozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, a także szczególnej troski i rozwagi w trakcie interwencji.

Pierwszą definicją przemocy w rodzinie w przepisach polskiego prawa powszechnie obowiązującego jest definicja zawarta w art. 2 pkt 2

3

ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którą przemoc w rodzinie stanowi jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Członkowie rodziny to: małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu oraz inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca.

Rodzaje przemocy w rodzinie:

1. Przemoc fizyczna – wszelkiego rodzaju działania bezpośrednio z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie. Należą do nich m.in. szturchanie, popychanie, ciągnięcie za włosy, uszy, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie. Ich skutkiem mogą być opuchlizny, zwichnięcia, złamania, siniaki, rany, poparzenia. Jest to przemoc najbardziej widoczna, najtrudniejsza do ukrycia, za jej stosowanie zapadają najczęściej wyroki sądowe.
2. Przemoc psychiczna – prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby u jej ofiary, wykorzystując mechanizmy psychologiczne poprzez: ośmieszanie, ponizanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie groźb, szantażowanie. Wobec dziecka polega także na wciąganiu w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, opieki, uwagi, miłości. Przemoc ta jest najtrudniejszą do udowodnienia. Zaczyna się od ignorowania potrzeb ofiary, zazdrości, krytykowania jej poglądów, wyglądu, ograniczania kontaktów z bliskimi, a kończy się na groźbach, oczernianiu, oskarżaniu, upokarzaniu czy szantażowaniu.
3. Przemoc materialna (ekonomiczna) – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy, np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli małżonka, uniemożliwianie dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych.

4. Przemoc seksualna – przedmiotowe traktowanie ofiary w celu zaspokajanie potrzeb seksualnych sprawcy, m.in. przez wymuszanie nieakceptowanych przez drugą osobę praktyk i zachowań seksualnych,

4

kontynuowanie aktywności seksualnej, gdy ofiara nie jest w pełni tego świadoma, jak również bez pytania jej o zgodę lub w sytuacji, gdy takiego kontaktu się obawia. W przypadku dzieci przemoc ta dotyczy angażowania ich w aktywność seksualną przez osobę dorosłą.

5. Zaniedbywanie – ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych, co pogarsza stan zdrowia ofiary i utrudnia jej prawidłowy rozwój. Tę formę przemocy stosują najczęściej osoby dorosłe wobec dziecka m.in. poprzez odrzucenie emocjonalne, brak zainteresowania jego rozwojem, sytuacją życiową, problemami, stanem zdrowia, higieną, potrzebami żywieniowymi, ubiorem, pozostawianiem dziecka bez opieki, nie zapewnienie mu schronienia, bezpieczeństwa, opieki medycznej.

Przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Często trwa długo i zwykle powtarza się według określonych, nietrudnych do zaobserwowania prawidłowości. Zaobserwowano, że przemoc w rodzinie powtarza się w charakterystycznym schemacie, w którym można wymienić trzy następujące po sobie fazy:

- Faza narastania napięcia – początkowo wyczuwalny jest wzrost napięcia. Narastają sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia. Osoby doznające przemocy określają tę fazę mianem ciszy przed burzą. Sprawca jest rozdrażniony, łatwo wpada w gniew, jest pełen pretensji i uszczypliwości. Jednocześnie przerzuca odpowiedzialność za ten stan rzeczy na ofiarę. Mimo starań ofiary, by uspokoić sprawcę poprzez spełnianie jego życzeń, zaczyna pojawiać się agresja. Ofiara usprawiedliwia sprawcę, obwinia siebie, jednak cokolwiek zrobi lub jakiegokolwiek działania zaniecha, nie jest w stanie zapobiec wybuchowi agresji. Osoba doświadczająca przemocy nie ponosi odpowiedzialności za czyny sprawcy. Każdy pretekst jest dla sprawcy dobry, by zamaniestować swoje niezadowolenie, gniew.
- Faza ostrej przemocy – to faza, w której wzbierające napięcie eksploduje, powoduje wybuch emocji, często zupełnie niekontrolowany, nieadekwatny do przyczyny podawanej przez sprawcę. Sprawca zmienia się w kata, jest nieobliczalny, agresywny wobec rodziny, niszczy sprzęty, nie zwraca uwagi na krzywdę innych. Osoba krzywdzona odczuwa wówczas przerażenie, bezsilność, poczucie winy, gniew. Najczęściej po akcie ostrej przemocy ofiara decyduje o szukaniu pomocy, ujawnieniu

przemocy, rozstaniu ze sprawcą, uruchomieniu działań prawnych. Całą sytuacją zszokowana jest nie tylko ofiara, ale także sprawca przemocy. Po wyładowaniu gniewu dociera do jego świadomości ogrom szkód jakie wyrządził i stara się je doraźnie naprawić.

5

- > Faza miodowego miesiąca – to dla sprawcy czas skruchy, zadośćuczynienia, angażowania się w naprawienie szkód, zapobieżenie konsekwencjom, deklaracji poprawy i okazywania miłości. Sprawca przekonuje ofiarę, że przemoc już więcej się nie powtórzy, uwodzi ofiarę, która wbrew zdrowemu rozsądkowi wierzy w to głęboko. Niedawno gotowa uciec ofiara zostaje, wycofuje sprawy sądowe, odmawia składania zeznań. Pozornie ofiara odzyskuje kontrolę nad sytuacją. Sprawca nie jest jednak w stanie długo pełnić takiej roli, z błahego powodu znowu narasta napięcie i cykl się powtarza, z czasem przybierając na sile. Faza ta daje ofierze złudną nadzieję, opóźnia wychodzenie z przemocy.

Przedstawione fazy cyklu przemocy następują kolejno po sobie przybierając na sile. Z czasem skróceniu ulega faza miodowego miesiąca, sprawca obserwuje, że nie musi tak bardzo się starać – ofiara nie realizuje swoich gróźb i zamierzeń. Czasem już sam brak przemocy jest dla ofiary nagradzający. Tym samym u sprawcy narasta poczucie bezkarności, a u ofiary poczucie winy, bezradności i bezsilności.

Jedną z cech charakteryzujących zachowania osób doświadczających przemocy w rodzinie jest zachwianie emocjonalne, niepewność, częste i niezrozumiałe zmiany decyzji, ciągłe poczucie zagrożenia. Przemoc w rodzinie skutkować może następstwami w postaci: ostrej reakcji na stres, depresji, uzależnienia i nadużywania substancji chemicznych, zaburzeń osobowości, zachowań autoagresywnych, zespołu lęku, paniki, psychoz, bezsilności, izolacji społecznej, strachu przed siłą partnera, przed rozpadem związku, przed samotnością, przed utratą dzieci, które zabierze partner, rezygnacji, poddania się, braku odpowiedzialności za zdrowie i życie własne i dzieci, zaburzeń snu, utraty szacunku do siebie, zaniżonego poczucia własnej wartości, poczucia winy, wstydu, itd.

Stosowanie przemocy przez sprawców jest niezwykle nagradzającym sposobem sprawowania władzy, kontroli i podporządkowywania ofiar swojej woli.

Wśród przyczyn stosowania przemocy w rodzinie podaje się:

- przeciążenie problemami, silnymi emocjami,
- brak wystarczających umiejętności konstruktywnego radzenia sobie z emocjami, kontrolowania własnej agresji i wrogości, porozumiewania się, współdziałania, rozumienia potrzeb innych,
- obciążenie przez wzorce kulturowo-środowiskowe,
- brak wiedzy o człowieku i życiu,
- skłonność do sadyzmu,

- poczucie niskiej wartości,
- bezradność,
- nadużywanie alkoholu, uzależnienie.

6

Problem przemocy domowej jest zjawiskiem wieloaspektowym. Jest ujmowany w perspektywie społecznej, ekonomicznej, prawnej, psychologicznej i moralnej. Zgodnie z literą prawa przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Kodeks karny za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad członkiem rodziny przewiduje karę pozbawienia wolności. Z perspektywy moralnej i prawnej najważniejsze jest potępienie czynu (aktu przemocy), ochrona osoby pokrzywdzonej przed bezprawiem, sprawiedliwe ukaranie sprawcy. Przyjęcie takiej perspektywy jest szczególnie użyteczne w udzielaniu ofiarom pomocy prawnej oraz wsparcia i doraźnej pomocy psychologicznej w kryzysie. Perspektywa moralna nie może jednak zastąpić perspektywy psychologicznej. Wiąże się ze zrozumieniem złożoności zjawiska przemocy i ulegania jej.

Złożona natura zjawiska przemocy sprawia, że żadna z instytucji w pragmatyce swoich działań nie jest w stanie sama wypracować strategii i metod gwarantujących osiągnięcie powyższego celu. Co więcej, działania wybiórcze, nie obejmujące całego systemu rodzinnego i prowadzone przez różne instytucje bez porozumienia między nimi przyczynić się mogą do niewłaściwych ustaleń i opóźnień w realizacji pracy socjalnej, psychologicznej, pedagogicznej oraz organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

III. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie.

Z badań przeprowadzonych w Polsce wynika, że:

- a) dwie trzecie (64%) Polaków zna w swoim otoczeniu, sąsiedztwie rodziny, o których słyszeli lub wiedzą, że dochodzi w nich do różnych form przemocy,
- b) co trzeci Polak (36%) doświadczył przemocy od członka rodziny. Większość osób z tej grupy było ofiarami przemocy kilkakrotnie i kolejne akty przemocy miały miejsce przed upływem 12 miesięcy od pierwszego zdarzenia. Do bycia ofiarami przemocy najczęściej przyznają się kobiety (39%). Najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy jest przemoc psychiczna (31%) i fizyczna (17%),
- c) co piąty Polak (20%) był sprawcą przemocy wobec członków swojego gospodarstwa domowego. Sprawcy przemocy z gospodarstw domowych, w których są dzieci do lat 18 –tu, częściej, niż gdy dzieci nie ma, przewidują ponowne zastosowanie przez siebie przemocy psychicznej oraz fizycznej. Świadczy to o tym, że na przemoc szczególnie narażone są dzieci.

Ponadto badania wskazują, że:

- a) sprawcy przemocy częściej niż ofiary obawiali się, że sytuacja przemocy w rodzinie może się powtórzyć
- b) spożywanie alkoholu ma duży wpływ na występowanie przemocy w

rodzinach: blisko połowa ofiar stwierdziło, że przynajmniej raz sprawca w momencie zdarzenia był pod wpływem alkoholu,

c) poziom korzystania z pomocy przez rodziny dotknięte przemocą jest bardzo

7

niewielki – korzysta jedynie co piąta rodzina,

d) połowa społeczeństwa żywi przekonanie, że ofiary przemocy akceptują swoją sytuację, co może wpływać na obojętność wobec zjawiska w najbliższym otoczeniu,

e) co czwarty respondent stwierdził, że sprawca zaprzestanie przemocy, gdy nie będzie prowokowany, co wskazuje na obarczanie ofiar odpowiedzialnością za doświadczoną przemoc,

f) znaczna część społeczeństwa uważa za normalne podczas kłótni w rodzinie: obrażanie i wyzwiska (24%) oraz szarpanie i popychanie (18%). Powodem niepokoju bywają dopiero siniaki i rany na ciele ofiary (16%), a więc przemoc kojarzy się przede wszystkim z przemocą fizyczną.

Według danych na koniec 2008 roku we wszystkich zakładach karnych i aresztach śledczych w Polsce za znęcanie nad rodziną przebywało ogółem 4851 osób (art. 207 § 1-3 Kodeksu Karnego), a w 2000 roku było 1617 osób, tj. o 67% mniej.

Przemoc występuje także w rodzinach w Gminie Czarna. Jest jednak problemem trudnym do zbadania, ponieważ agresja ze strony najbliższych jest wstydliwie ukrywana tajemnicą.

W latach 2005 – 2010 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej udzielał 20 rodzinom pomocy z uwagi na zaistnienie przemocy. Krzywdzone matki otrzymały wsparcie finansowe, pomoc w naturze, pomoc prawną. W najtrudniejszych sytuacjach schronienie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Można uznać, że przemoc w rodzinach na terenie gminy jest zjawiskiem marginalnym. Problem jednak występuje stąd potrzeba dalszego rozpoznania i jego rozwiązywania, organizowanie pomocy osobom pokrzywdzonym a także zapobieganie rozwojowi.

Statystyki dotyczące przemocy w rodzinie nie przedstawiają całego obrazu tego zjawiska. Nadal wiele przypadków przemocy w rodzinie nie jest zgłaszanych, głównie z powodu strachu, wstydu, braku wiary w skuteczność prawa i niedopracowane procedury obowiązujące w różnych instytucjach.

IV. Założenia, zadanie i cele tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy,
- b) za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy,
- c) nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka,

- d) nie ma uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej,
- e) zrozumienia reakcji ofiary
- f) podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.

8

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- a) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- b) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- c) opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy
- d) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsca w ośrodkach wsparcia
- e) działania edukacyjne,
- f) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. Cele tworzenia i rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- b) podniesienie skuteczności interwencji wobec przemocy w rodzinie,
- c) rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc
- d) integracja działań instytucji wobec problemu przemocy
- e) rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec zjawiska
- f) podniesienie świadomości społecznej na temat problemu przemocy

V. Zasoby: realizatorzy i partnerzy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Czarna.

Realizatorzy Programu:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej
- Komisariat Policji w Czarnej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Placówki służby zdrowia
- Placówki oświatowe: szkoły, przedszkola
- Kuratorzy sądowi przy Sądzie Rejonowym w Dębicy.

Partnerzy Programu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dębicy
- organizacje pozarządowe i instytucje kościelne

- domy kultury i biblioteka
- gminne jednostki organizacyjne
- osoby fizyczne i prawne.

9

VI. Cele Programu

CEL GŁÓWNY :

*Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
zwiększenie dostępności i skuteczności
profesjonalnej pomocy oraz ochrona
ofiar przemocy w rodzinie.*

CELE SZCZEGÓŁOWE :

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie.
2. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy.
3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.
4. Zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno - edukacyjne.

VII. Zadania Programu

Lp.	Zadanie	Opis zadania
1.	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół zostanie powołany przez Wójta Gminy Czarna zgodnie z uchwałą Rady Gminy Czarna w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania
2.	Rozwijanie społecznej wrażliwości i świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie	* Organizowanie oraz współuczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach społecznych oraz przedsięwzięciach edukacji społecznej, uwrażliwiających i podnoszących świadomość społeczną na temat zjawiska przemocy w rodzinie i przeciwdziałania mu, promując wartości rodzinne, relacje oparte na konstruktywnych formach rozwiązywania konfliktów i metody wychowawcze wykluczające używanie przemocy. *Upowszechnianie informacji o naturze problemu przemocy w rodzinie, jej atrybutach, formach, czynnikach ryzyka, możliwościach ochrony i przeciwdziałania przemocy oraz możliwościach uzyskania pomocy.

3. Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w	*Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu zapobieganie zjawisku
10	
zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	*Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie * Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie *Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach *Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie *Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy *Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań
4. Realizacja programu ochrony ofiar Przemocy w rodzinie.	*Kierowanie ofiar przemocy do prawnika U.Gminy *Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą dotyczących indywidualnych środowisk. *Współpraca z instytucjami: PCPR, OIK, GKRPA *Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy *Praca, rozmowy ze sprawcami przemocy *Kierowanie do OIK
5. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	*Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty - szkolenia resortowe i wspólne szkolenia służb, Udział w konferencjach tematycznych
6. Zmiana postawy mieszkańców Wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne	*Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) o tematyce przemocy wśród lokalnej społeczności *Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy ofiarom przemocy *Umieszczenie informacji na stronie internetowej UG w Czarnej, przygotowanie artykułów do lokalnej gazety *Przekazanie informacja podczas zebrań wiejskich, spotkań rodziców uczniów w szkołach i przedszkolach
7. Działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego	*Dyżury/spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego *Praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy osobom/ rodzinom.

VIII. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Czarna będą:

11

1. Środki własne gminy
  - będące w budżecie gminnego ośrodka pomocy społecznej na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej,
  - będące w gminie pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
2. Dotacje celowe
3. Środki organizacji, środki unijne.

Wydatki na realizację Programu będą ustalane corocznie w ramach przyznanych na ten cel środków.

Zakończenie:

Świadomość istnienia przemocy w rodzinie przy powszechnym pragnieniu, by świat widzieć jako miejsce panowania sprawiedliwości i porządku, w którym dom i rodzina jest ostoja bezpieczeństwa, powoduje poczucie frustracji. Kluczem do rozmienia pomagania ofiarom przemocy zdaje się być słowo „moc”. Jest ono częścią dwóch podstawowych pojęć: przemoc i pomoc. Przemoc można rozumieć jako działanie, które upośledza ostatecznie moc ofiary. Akt pomagania jest działaniem zmierzającym do odbudowania konstruktywnej mocy osobistej i kompetencji ofiary przemocy. Takie intencje towarzyszyły w opracowaniu tego Programu i będą przyświecać podejmowaniu interdyscyplinarnych, systemowych działań podczas jego realizacji.

PRZEWODNICĄCY
Rady Gminy
Crena
Janusz Cieśla

12